

ВИЛЕНСКИЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

72.

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 14-го Сентября — 1845 — Wilno. PIĄTEK, 14-go Września.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 9 Сентября.

Высочайшею Грамотою, 9-го Августа, Всемилостивѣе пожалованъ Кавалеромъ Императорскаго Царскаго Ордена Св. Станислава первой степени, Генералъ-Маіоръ, Начальникъ Инженеровъ Отдѣльнаго Кавказскаго Корпуса, *Постельсъ 1-й*.

— Высочайшимъ Приказомъ, 19-го Августа, проведены, за особенное отличіе въ дѣлахъ противъ *Сорцевъ*: Командующій войсками въ Южномъ Дагестанѣ и въ Кубинскомъ и Дербентскомъ Уѣздахъ и Управляющій Самурскимъ Округомъ, Генералъ-Маіоръ Князь *Аргутинскій-Долгоруковъ*, въ Генераль-Лейтенанты, со старшинствомъ съ 31-го Іюля сего года и съ оставленіемъ въ настоящихъ должностяхъ; изъ Подполковниковъ въ Полковники, Пѣхотныхъ *Пилковъ*: Прагскаго, Командующій онымъ, *Вельфордъ 2-й*, съ утверженіемъ въ настоящей должности; Фельдмаршала Князя Варшавскаго, Графа *Паскевича-Эриванскаго*, *Хвостиковъ*; изъ Капитановъ въ Маіоры, Егерскихъ Полковъ: Подольскаго *Рытшфитъ*, Тифлискаго, *Ассевъ*; Гвардейскаго Генеральнаго Штаба Поручикъ *Козляниновъ*, въ Штабъ Капитаны; Генеральнаго Штаба Капитанъ *Рудановскій*, въ Подполковники, — послѣдніе птнерочны, Командующіе Полками, Генералъ-Маіоры: Софійскимъ Морскимъ, *Есауловъ 1-й*, Командиромъ 14-й Бригады 14-й Пѣхотной Дивизіи, на мѣсто Генералъ-Маіора *Хотяинцова 1-го*; Пѣхотнымъ Прива Карла Прусскаго, *Павловъ 2-й*, Командиромъ 4-й Бригады 15-й Пѣхотной Дивизіи, на мѣсто Генералъ-Маіора *Патона*.

Изъ Керчи отъ 13-го Августа сообщаютъ, что Высочество Великій Князь Константинъ Николаевичъ, изволилъ прибыть туда изъ Феодосіи, откуда отплылъ 12-го числа, въ полночь, при противномъ вѣтрѣ. 13-го Августа, Его Высочество употребилъ для осмотра города и тамошнихъ древностей и изволилъ присутствовать при открытіи одного изъ окрестныхъ курживающихъ вниманіе предметы. 14-го числа, отпраторское Высочество, въ 5 часовъ утра, изволилъ отплыть въ Азовское море.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 9-go Września

Przez Najwyższy Dyplomat, 9-go Sierpnia, Najmłodsze mianowany Kawaléremъ CESARSKIEGO i KRÓLEWSKIEGO Orderu Św. Stanisława 1-jej klasy, Naczelnikъ Inżynierówъ Oddzielnego Korpusu Kaukaskiego, Jenerał-Majorъ *Postels 1-szy*.

— Przez Najwyższy Rozkazъ Dzienny, 19-go Sierpnia, mianowani za szczególne odznaczenie się w bitwachъ z Góralami; Dowodzący wojskami w Południowymъ Дагестаніе, tudzież w powiatachъ: Kubińskimъ i Derbentkimъ i zarządzający Samurskimъ Obwodemъ, Jenerał-Majorъ *Xiąże Argutinski-Dobhorakow*, Jenerał-Porucznikiemъ, ze starszeństwemъ od 31 Lipca ter roku i z pozostaniemъ w terażniejszychъ obowiązkachъ; z Podpółkownikówъ Półkownikami, Półkówъ Piechoty: Pragskiego, Dowodzący tymże półkiemъ, *Bellegarde 2-gi*, z utwierdzeniemъ w terażniejszymъ obowiązkachъ; Półku Feldmarszałka Xiącia Warszawskiego *Hrabiego Paskiewicza Erywańskiego*, *Chwostikow*; z Kapitanówъ Majorami, Półkówъ Strzeleckichъ: *Podolskiego*, *Rytowt*, *Tyfliskiego*, *Assiejew*; Jeneralnego Sztabu Gwardyi Porucznikъ *Kozlaninow*, Sztab-Kapitanemъ; Jeneralnego Sztabu Kapitanъ *Rudanowski*, Podpółkownikemъ, — pięciu ostatnichъ ze starszeństwemъ od 24 Lipca roku bieżącego. Naznaczeni, Dowodzący Półkami, Jenerał-Majorowie: *Sofijskimъ Morskim*, *Esaulow 1-szy*, Dowódzcą 1-jej Brygady 14-jej Dywizyi Piechoty, na miejsce Jenerał-Majora *Chotaincow 1-go*; Półku Piechoty Xiącia Karola Pruskiego, *Pawlow 2-gi*, Dowódzcą 1-jej Brygady 15-jej Dywizyi Piechoty, na miejsce Jenerał-Majora *Patona*.

Donoszą z Kereza z d. 13 Sierpnia, że dnia tego, o godz 9-jej rano, Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKI XIAŻĘ KONSTANTYN NIKOLAJEWICZ, przybył tam z Teodozji, zład wypłynął 12-go o północy, wśródъ przeciwnego wiatru. Dzień 13 Sierpnia użyty był przez WIELKIEGO XIAŻĘ na obejrzenie miasta i starożytności tamecznychъ i J. C. W. byłobyenymъ odkopywaniu jednego z kurhanówъ okolicznychъ, w którymъ znaleziono niektóre godne uwagi przedmioty. Dnia 14-go, Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ odprawivszy urzędника kwarantany Odesskiej, który Mu towarzyszył w ciągu praktycznego terminu, raczył o wpół do 5-jej rano odплыть na Azowskie morze.

Послѣдствіемъ перемѣненія въ Вильну, Епархіального Православнаго Управленія, былъ переводъ сюда же Литовской Семинаріи и Духовныхъ Училищъ Узднаго и Приходскаго. Въ 8 день сего Сентября мѣсяца, были мы свидѣтелями открытія этихъ учебныхъ заведеній. Къ 10-ти часамъ Семинаристы въ числѣ 188, а воспитанники училищъ въ числѣ 105, собрались въ церковь Святотроицкаго монастыря обрѣщенного на помѣщеніе Семинаріи; а въ половинѣ одиннадцатаго началась Литургія, совершенная Высокопреосвященнѣйшимъ Архіепископомъ *Иосифомъ*, послѣ которой произнесено имъ же къ духовному юношеству, назидательное и трогательное слово, сообщаемое нынѣ нашимъ читателямъ. Затѣмъ отслуженъ Высокопреосвященнѣйшимъ молебень, положенный при началѣ ученія, и непосредственно послѣ того освятили имъ же зданія Семинаріи занимаемыхъ. Одновременно съ симъ освѣщеніемъ, Ректоръ Духовныхъ Училищъ Архимандритъ *Михаилъ*, съ назначеннымъ духовенствомъ и въ сопровожденіи подвѣдомыхъ ему учениковъ, отправился съ крестнымъ ходомъ изъ церкви Троицкаго монастыря въ зданія Духовныхъ училищъ, и оныя тоже освятилъ по чину. Празднество это удостоилъ своимъ присутствіемъ Г. Начальникъ здѣшняго края *Оддоръ Яковлевичъ Мирковичъ*, всѣ Генералы и почетнѣйшіе Чиновники города Вильны. Посѣтители угощены были въ комнатахъ Ректора Семинаріи завтракомъ, за которымъ произнесены тостъ за здравіе Государя Императора.

Видѣніе прежде Святотроицкій монастырь, изумлены были теперь, пріятнѣйшимъ образомъ, новою отдѣлкою сего огромнаго зданія подъ помѣщеніе Семинаріи. Въ теченіи четырехъ мѣсяцевъ, значительная часть оного прежде недостроенная внутри, кончена совершенно, а другія части обновлены или передѣланы соответственно назначенію. Впрочемъ мы слышали, что это устройство только временное, а для постояннаго помѣщенія Семинаріи предполагается капитальная перестройка зданій. Въ то же время приготовлено по возможности, замедленное степенными обстоятельствами, и помѣщеніе для Духовныхъ Училищъ, въ зданіяхъ упраздненнаго Кармелитскаго монастыря, ожидающее также необходимыхъ въ послѣдствіи передѣлокъ соответственно предназначенію.

Такимъ образомъ городъ Вильна украшается и обогащается новыми двумя или лучше сказать тремя учебными заведеніями, то есть: Семинаріею, Уздными и Приходскими Училищами, съ двумястами пятьюдесятью учениками на полномъ казенномъ содержаніи.

— Намъ пріятно было узнать, что въ означенныхъ училищахъ, предоставлено до пятнадцати казеннокоштныхъ мѣстъ для воспитанниковъ свѣтскаго званія безъ различія вѣроисповѣданій, и что всѣ сіи мѣста вполнѣ уже замѣнены, болѣе способными и болѣе требующими помощи кандидатами. Это—щедрая замѣна фондуша, бывшаго при Троицкомъ Православномъ монастырѣ на содержаніе четырехъ только конвикторовъ.

С Л О В О

Высокопреосвященнѣйшаго *Иосифа*.

Образъ буди вѣрнымъ словомъ, житіемъ, любовію, духомъ, вѣрою, чистотою. (1. Тим. IV, 12).

Едва семь минуло седмиць, когда я васъ, возлюбленные о Христѣ чада, благословлялъ въ послѣдній разъ въ Жировицахъ на временное отдохновеніе. Теперь собрались вы вновь, если не для новыхъ трудовъ, то на новомъ поприщѣ. Въмѣсто прежняго уединенія, находите вы среди многочисленнаго града. Пренія скромныя жилища, замѣнились для васъ зданіями болѣе обширными и удобными, которыя, Богу споспѣшествующу, приготовлены такъ благовременно, при всѣхъ препятствіяхъ, и ожидаютъ еще устройства болѣе благоуспѣшнаго, болѣе цѣли соотвѣствующаго. Будемъ уповать, что десница Всевышняго, отвратитъ и напередъ умышленныя и неумышленныя преграды благому дѣлу, и поможетъ намъ оправдать ожиданія Церкви Православныя и Августѣйшаго Ея Покровителя.

Чего же отъ васъ ожидаетъ, возлюбленные дѣти: Матерь Святая Церковь, и добрый Отецъ Благо-

За преніемъ до Вильна Литовскаго Діецекальнаго zarządu, nastąpiło też przenieśnienie tu Diecekalnego Seminarium i Szkół Duchowych: Powiatowej i Parafijalnej. Dnia 8 go bieżącego miesiąca, byliśmy świadkami odkrycia tych naukowych zakładów. O godzinie dziesiątej, Seminarzyści w liczbie 188, i uczniowie Szkół w liczbie 105, zebrani byli w Kościele Klasztoru SSS. Trójcy, obróconego na pomieszczenie Seminarium: a w pół do jedenastej zaczęła się Msza odprawiana przez JW. Arcy-Biskupa. Po Mszy, Jego Arcy-Pasterska Mość miał d. duchownej młodzieży tliwą ojcowską przemowę, której udzielamy tu publiczności. Zatem odprawione było nabożeństwo, przepisane ustawą kościelną, przy odkryciu nauk, i Arcy-Pasterz poświęcił piętra Klasztoru, zajęte na Seminarium. Jednocześnie, Rektor Szkół Powiatowych Opat *Michał*, z przeznaczonym do tego obrzędu duchowieństwem, poprzedzany od swych uczniów, udał się profesjonalnie w Kościół S. Trójcy do Szkół Powiatowych, i poświęcił ten zakład. Całą uroczystość zaszczytelił swą obecnością: P. Naczelnik tutejszego kraju *Teodor syn Jakóba Mirkowicz*, wszyscy PP. Generałowie, i znakomitsi Urzędnicy miasta Wilmna. Przy śniadaniu, podanem w pomieszkaniu Rektora Seminarium, wzniesionym był toast za zdrowie NAJJAŚNIEJSZEGO PANA.

Сі co widzieli dawniej Klasztor S. Trójcy, zostali zdziwionymi w nader przyjemny sposób, nowem urządzeniem tej ogromnej budowy, zastosowanem do potrzeb Seminarium. W przeciągu czterech miesięcy, znaczna część Klasztoru przedtem nieodbudowana wewnątrz, została zupełnie ukończoną, a inne części odnowione lub przerobione, odpowiednio przeznaczeniu. Słyszeliśmy wszakże, że to nowe urządzenie jest tylko czasowem: na stałe zaś pomieszczenie Seminarium, mają być zupełnie przerabianemi te mury.

W tym samym czasie, przygotowano w miarę możliwości, i utrudnione postronkami okolicznościami, pomieszczenie dla Szkół Powiatowych, w murach byłego Karmelitańskiego Klasztoru. Nieuchronnie potrzeba przy budowaniu tego zakładu, stosownie do przeznaczenia, też ma nastąpić z czasem.

W ten sposób do wzrostu i wzbogacenia Wilmna, przybyły dwa nowe a raczej trzy naukowe zakłady, z 250 uczniami, na całkowitem utrzymaniu Skarbu.

Dowiedzieliśmy się z przyjemnością, że w tych duchownych zakładach, przeznaczają się do piętnastu funduszów, dla młodzieńców świeckiego stanu bez różnicy wyznania, i że wszystkie te miejsca wypełniono już zdolniejszymi i najbardziej potrzebującymi pomocy kandydatami. Szerzodra to zamiana funduszu, ustanowionego niegdyś przy klasztorze S. Trójcy na czterech tylko *Konwiktorów*.

M O W A

JW. ARCY-PASTERZA.

Bądź przykładem wiernych w mowie, w obcowaniu, w miłości, w duchu, w wierze, w czystości. (1. Tymot. IV, 12.)

Ledwie siedm upłynęło tygodni, jakem was, kochane w Chrystusie dziatki, błogosławił po raz ostatni w Żyrowicach, na wytchnienie po pracach szkolnych. Teraz, oście zebraли się znówu. Jeśli nie do nowych zatrudnień, to na nowem stanowisku. Zamiast dawnego ustronia, znajdujecie się śród ludnego miasta. Skromny wasz dawny zakład, zamieniono wam na obszerniejsze i wygodne pomieszczenie, które z pomocą Boga, zostało wam przygotowanem tak rychło, mimo wszelkiego rodzaju przeszkód, i oczekuje jeszcze przyzwolitszego, odpowiedniego celowi urzędzenia. Ufajmy, że ręka Wszehmocnego uprzątnie nadal umyślnie i niemyślnie zawady dobremu dziełu, i do pomoże nam ziszczyć oczekiwania prawowiernego Kościoła i Najmiłościwszego jego Obróńcy.

Czegoż, kochane dziatki, oczekuje po was, wasza Matka Kościół Święty, i dobry wasz Ojciec NAJJAŚNIEJSZY

честивѣйшій Государь? — Того, чтобы вы сдѣлались достойными пастырями словеснаго Стада Христова. — И долгъ мой, наставить васъ въ этомъ, или лучше указать вамъ нѣтъ образъ истиннаго пастыря.

Буди образъ вѣрныхъ словомъ, житіемъ, любовію, духомъ, вѣрою, чистотою, сказалъ Апостоль одному изъ учениковъ своихъ; и можно ли опредѣлить съ большею ясностію, большею полнотою, совершенство Христіанскаго пастыря!

Буди образъ словомъ — потому что слово есть первѣйшее орудіе назиданія и соблазна, — и горе пастырю если слово его, вмѣсто пераго, поведетъ къ посяданію. Но слово останется пустымъ звукомъ, если поступки ваши будутъ противорѣчить нашему ученію, — вотъ почему Апостоль продолжаетъ: *буди образъ житіемъ*. Но развѣ нѣтъ людей, у которыхъ въ устахъ медь, а въ сердцахъ ядъ? развѣ нѣтъ и такихъ, которые подъ благовидными поступками скрываютъ богопротивныя пожеланія и даже добрыя дѣла употребляютъ для тайныхъ преступныхъ цѣлей? — Зналъ это Апостоль, и потому присовокупилъ: *буди образъ вѣрнымъ, любовію, духомъ, вѣрою, чистотою*. Любовію — отвергая всякіе собственные виды, въ дѣйствіяхъ на пользу ближняго. Духомъ — предпочитая пользы духовныя тѣлеснымъ, и спасеніе души великимъ мірскимъ выгодамъ. Вѣрою — руководствуясь не собственнымъ суетнымъ, но основываясь на ученіи Христовомъ. Наконецъ чистотою — симъ главнѣйшимъ знакомъ отрешенія нашего отъ узъ тѣлесныхъ, и вѣрнѣйшею порукою чистоты нашихъ дѣйствій и намѣреній.

Приблизить васъ къ сему образцу, сколько позволяютъ силы человѣческія, есть цѣль Заведенія въ которое вы поступили, есть непрелѣнный долгъ вашъ, юности: дабы вы могли удостоиться высокаго званія пастыря въ Церкви Христовой, требующаго столько познаній, столько усердія, столько безкорыстія! *Пасите еже съ васъ Стадо Божіе*, говоритъ Апостоль *Петръ, посѣщающе не нуждею, но солею, и по Бозѣ: ниже неправедными прибытки, но усердно: ни яко обладающе прииму, но образи бывайте стаду.* (1. Петр. V, 2. 3.) Не забывайте и того, что по словамъ Апостола Павла, пастырю подобаетъ *держатцелюся вѣрнаго словесе по ученію, да силенъ будетъ и утѣшати во здравствѣхъ ученикъ, и противляцихся облитати.* (Тит. 1, 9.)

Сія послѣдняя обязанность, едва ли на комъ будетъ лежать больше, въ мирствующей, благоденствующей Всероссійской Церкви, какъ на васъ со времени духовное юношество Литовской Епархіи! Куда вы ни обратитесь, всюду найдете въ соприкосновеніи съ разномыслищими по вѣрѣ. На всякомъ шагѣ встрѣтите необходимость: или защищать собственную Церковь отъ неправыхъ толковъ, или разсѣлять заблужденія иновѣцевъ укоренившіяся въковыми предразсудками. И горе вамъ, если не приобретете столько познаній, чтобы святая Истина восторжествовала въ устахъ вашихъ! Пече-же горе вамъ, если жизнию порочною, неблагочестивою, будете уничтожать плоды вашего ученія!

Не срамлиа васъ сія глаголю (да позволено мнѣ будетъ сказать словами Апостола), *не срамлиа васъ сія глаголю, но якоже тада моя возлюбленнаго вразумляю. Аще бо и мнози вѣстунъ и плаче о Христѣ, но не мнози отцы. О Христѣ бо Исусѣ благовѣствованіемъ азъ вы родихъ:* (1. Кор. IV, 14.)

Многіе изъ васъ помнятъ, а другіе слышали, въ какъ безпомощномъ и безпріютномъ положеніи находилось духовное юношество здѣшняго края, пятнадцать лѣтъ тому назадъ. Если оно теперь исторгнуто изъ прежняго униженія, обезпечено средствами отпущаго духовнаго воспитанія: то вы симъ обязаны по Божѣ, милости и щедротамъ общаго нашего Отца Благодѣявшаго Государа Императора. Но не какъ-ли отецъ вашъ, заботился и я, объ устройствѣ для васъ многочисленныхъ приотовъ духовнаго просвѣщенія? Не какъ-ли отецъ, призрѣвалъ въ нихъ особенно сиротъ и немощныхъ? Не какъ-ли отецъ, радѣлъ о возможномъ для васъ удобствѣ, при всей ограниченности прежнихъ средствъ содержанія? Не какъ-ли отецъ, старался я доставить вамъ достойнѣйшія наставники? Не какъ-ли отецъ, руководилъ вами при всякомъ случаѣ спасительными наставленіями? Не какъ-ли отецъ, заботился я обезпечивать участь оканчивающихъ ученіе, соответственно достоинству каждаго безъ всякаго лицепріятія? И послѣ всего этого, не слышали-ль вы неоднократно, что

MONARCHA? — Ото того, абысье вы стали достойными Пастерцами Христовою овецаряи. Обязаніемъ więc jest moim, oświecić was w tej mierze, albo raczej wskazać wam wizerunek prawdziwego Pasterza.

Bądź przykładem wiernych w mowie, w obcowaniu, w miłości, w duchu, w wierze, w czystości — wyrzekł Apostoł do jednego z swych uczniów. I nie podobna jest ani jaśnieić, ani treściwiej określić doskonałości Chrześcijańskiego Pasterza.

Bądź przykładem w mowie — ponieważ mowa pierwszemu jest narzędziem zbudowania i zgorszenia — i biada Pasterzowi, jeśli jego słowa, zamiast pierwszego, poprowadzą ku ostatniemu! Lecz mowa marną rozejdzie się dźwiękiem, jeśli postępkі załwac będą fałsz naszej nauce. Dla tego to Apostoł powiada dalej: *bądź przykładem w obcowaniu*. — Ażaliż jednak niema ludzi, u których miód na ustach a w sercu truciźna? Czyliż niema i takich, którzy na pozor bez zarzutu, ukrywają przecieź w sobie występne żądze, i same nawet dobre czyny naginają do tajemnych złych celów? — Wiedział o tem Apostoł, a więc przydaje: *bądź przykładem w miłości, w duchu, w wierze, w czystości*. *W miłości* — oddzielając wszystkie osobiste widoki, od czynów ku dobru bliźniego. *W duchu* — przenosząc korzyści duchowne nad doczesne, i zbawienie duszy ceniąc nad wszelkie dobra ziemskie. *W wierze* — mając za przewodnika i podstawę nie własną próżną mądrość, ale naukę Jezusa Chrystusa. Nakoniec *w czystości*, w tym najcenniejszym dowodzie wyzwolenia się z więzów cielesnych, i najpewniejszej rękojmi czystości naszych uczynków i zamiarów.

Zbliżyć was do tego wzoru, o ile ludzkie pozwalają siły, celem jest zakładu, w którym się znajdujecie, i nieodzownym waszym obowiązkiem młodzieńcy: абысье могли stać się godnymi wysokiego powołania Pasterzy kościoła Chrystusowego, powołania wymagającego tylu wiadomości, takiej gorliwości i bezinteresowności. *Paście trzodę Bożą, która jest między wami* — powiada Piotr Apostoł — *doglądając nie poniewolnie, ale dobrowolnie wedle Boga, ani dla sprośnego zysku, ale z dobrej woli: ani jako pnujący nad zęzą, ale wzórmi będąc trzody.* (1. Piotr. V, 2. 3.). Nie zapomajcie i tego, że podług słów Apostoła Pawła, Pasterz powinien być: *trzymający się tej, która jest wedle nauki, wierniej mowy, iżby mógł napominać przez zdrową naukę, i tych którzy się przeciwiają, przekonać.* (do Tytusa 1, 9.)

Ostatni ten obowiązek, jeśli do kogo, to w dzisiejszym błogim pokoju Wszechrosyjskiego Kościoła, do Ciebie z czasem najbardziej stosować się może, duchowna młodzi Litewskiej Dycezyi! Gdziekolwiek się obrócicie, wszędy znajdziecie się w styczności z różnomysłącymi we względzie wiary. Na każdym kroku spotka was konieczność, albo bronięcia własnego Kościoła od opacznych sądów, albo zbijania mniemań osnutych na uprzedzeniach wieków. I biada wam, jeśli nie nabędziecie tylu wiadomości, аby święta prawda przez usta wasze odniosła zwycięstwo! Podwakoć biada, jeśli życiem występniem, niebogobożniem, dacie zaginać owocom wzędz nauki.

Nie żehym was zawstydził, to mowię, (że użyję słów Apostoła Pawła), nie żehym was zawstydził: ale jako syny moje najmilsze napominam: albowiem choćbyście mieli dziesięć tysięcy pedagogów w Chrystusie, ale nie wiele ojców. Bo w Chrystu ie Jezusie, przez Ewangeliją jam was urodził. (1. Kor. IV, 14.)

Wielu z was pamięta, а inni słyszeli o tym stanie bez przyszłości i opieki, w jakim znajdowała się duchowna młodzież tego kraju, przed piętnastą laty. Jeśliście teraz wydzwignieni z tego smutnego ponizenia, i upewnieni pod względem środków wzorowego duchownego wychowania, to po Bogu, winniście to łasce i szczodrobliwości naszego powszechnego Ojca, Najprawowierniejszego MONARCHY. Lecz patrząc na was, i ja też się czuję, że jestem ojcem waszym w Chrystusie. Bo czyliż nie jak ojciec, i jam się troszczył o urządzenie dla was licznych zakładów wychowania? Ażaliż nie jak ojciec, miałem na oku przedewszystkiem biednych i osierociących? Ażaliż nie jak ojciec, starałem się o opatrzenie wszelkich waszych potrzeb, jakkolwiek były na to pierwsze sposoby ograniczone? Ażaliż nie jak ojciec, starałem się o wybor dla was wzorowych nauczycieli? Nie jak ojciec-ли udzielałem wam w każdym razie zbawiennej rady i przestrogi? I nie jak ojciec li śpieszyłem zabezpieczyć przyszłość kończącym nauki, stosownie do wartości każdego, i żadnym nie powodując się względem? — A potem wszystkiem, nie słyszeliście ż odemnie za wasze, że nie wymagam po was innej wdzięczności, nad tę tylko,

отъ васъ я не требую другой благодарности, кромѣ того только, чтобы вы были достойными пастырями въ Церкви Православной?

Такъ возлюбленные дѣти, и любовью и заботами и трудами и *благовѣствованіемъ*, приобрьлъ я, кажется, названіе вашего отца. О не отказывайте же мнѣ никогда въ семъ сладостномъ имени! а еще болѣе, не посрамите его поступками чуждыми благодати. По моему недостойнству, не смѣю безъ трепета продолжать словъ Апостола, не смѣю сказать съ его дерзновеніемъ: *Молю васъ, подобни мнѣ бывайте*. Но не найдете-ли и во мнѣ нечто къ подражанію? Покрайней мѣрѣ я могу сказать: будьте мнѣ подобни, въ стремленіи къ строгому исполненію долга; будьте мнѣ подобни, въ ревностномъ усердіи къ преуспѣванію Святыя нашея Православныя Церкви; будьте мнѣ подобни въ твердости на трудномъ поприщѣ служенія, — остальное надѣюсь, благодать Божія восполнитъ изобильно: и когда достигнете нѣкогда пастырскаго званія, васъ уже не удивлять, ни опечалить слова Апостола Павла: *укоряемы, благословляемы: гонимы, терпимы: хулимъ, утѣшаемся*. (1. Кор. IV, 12.)

О Пресвятая Дѣво Богородице! сохранивши намъ драгоценный залогъ своея благодати, въ Священной Твоей Иконѣ, уже столько вѣковъ присущей сей обители. Буди и навсегда присуща, обновляемому вынѣ здѣсь подъ Твоимъ покровомъ Духовному вертограду! Соблуди его цѣла, невредима, отъ всякаго навѣта злаго свобода. Призирая яко Матерь юношей сихъ! Озаряя ихъ разумъ святымъ истины, храни сердца ихъ въ неизмѣнной чистотѣ, и содѣлай ихъ добрыми пастырями и непоколебимыми столпами Православной Церкви въ здѣшнемъ краѣ. Аминь.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я .

Берлинъ, 13 Сентября.

Ея Величество Государыня Императрица Всероссийская, вмѣстѣ съ Великою Княжною Ольгою Николаевною, также принцъ Фридрихъ Нидерландскій съ супругою, 9-го с. м. изволили прибыть въ Кенигсбергъ, откуда Ея Величество изволила немедленно выѣхать въ Маріенбургъ, гдѣ будетъ встрѣчена Е. К. В. Привцемъ Прусскимъ, и пробудетъ тамъ по 11-е Сентября. Ихъ Высочества изволили завтракать въ Королевскомъ дворцѣ и пробыли въ Кенигсбергѣ полтара часа. Къ 13-му Сентября Августѣйшія особы придутъ въ Штетинъ.

Его Величество Король, 8-го числа, вечеромъ прибылъ въ Витштокъ, гдѣ теперь находится главнал Королевская квартира. На другой день начались военные маневры, коими Король остался весьма доволенъ.

Форменные мундиры, назначенные профессорамъ кенигсбергскаго университета для празднествъ, будутъ также назначены и для берлинскаго университета. Ректоръ будетъ носить алаго цвѣта плащъ, шитый золотомъ, деканы плащи цвѣта своего факультета, профессоры — черные тоги, а педели красные плащи.

Прирейнскія провинціи.

Герцогъ Кембриджскій, съ многочисленною свитою, 6 го Сентября, пріѣхалъ въ Кельнъ, подъ именемъ графа Куллодена; на другой день Его Высочество ѣздилъ въ Румпенгемскій замокъ, въ которомъ живетъ теперь его супруга.

Изъ Кельна сообщаютъ, что въ тамошнихъ окрестностяхъ болѣзнь картофеля все болѣе и болѣе распространяется. Изъ привозимаго на тамошній рынокъ картофеля, полиція ежедневно отбираетъ значительное количество и истребляетъ, потому что большая часть его гнила и вредна для здоровья. Въ нѣкоторыхъ мѣстахъ Бельгіи, отъ употребленія испорченнаго картофеля, появился извѣстный родъ холеры.

Ф р а н ц і я .

Парижъ, 5 Сентября.

Здѣсь получено, по телеграфу, извѣстіе, что герцогъ и герцогиня Немурскіе, и принцъ Омальскій прибыли 3 го числа въ Ирунъ, гдѣ были приняты съ должными почестями тамошнимъ начальствомъ и жителями.

абыście были достойнымъ: Пастырями в Коścieле Prawo-
wiernym?

Так, kochane dzieci! i miłością, i staraniami, i pracami, i posłannictwem dobrej wieści, zasłużyłem zdami się, na imię waszego ojca. O nie odmawiajcie ż mi nigdy tego słodkiego imienia! A tém bardziej nie znieważcie gotakiemi postępami, które oddalają łaskę Boga! — W uciechu niegodności, nie śmiem bez drzenia mówić dalej z Apostołem — nie śmiem powiedzieć z jego ufnością: *proszę was tedy bądźcie naśladowcami moim!* Lecz czyli-ż-быście i we mnie nie znaleźli coś ku naśladowaniu? Przynajmniej, powiedzieć mogę: *bądźcie moimi naśladowcami* w usilności ku ścisłemu dopełnianiu obowiązku: *bądźcie moimi naśladowcami* w gorliwym staraniu o wzrost i chwałę świętego naszego Prawowiernego Kościoła: *bądźcie moimi naśladowcami* w wytrwałości na trudnym stopniu posługi reszcie, mam nadzieję, że uzupełni w was łaskę Boga: i gdy kiedyś dostacie pasterskiego urzędu, nie zadziwią już was, ani zasmucają słowa Apostoła Pawła: *złorzeczą nam, a błogosławimy, prześladowanie cierpiemy a znośimy, bluźnią was, a modlimy się*. (1 Kor. IV, 12. 13.)

O Najświętsza Dziewico Matko! Zachowałaś nam drogocenny zakład Twojej łaski w Świętym Twym Wizerunku, od tylu już wieków obecnym w tej świątyni. Bądź i na zawsze obecną odnawiającą się tu, pod Twoją opieką, Duchownej winnicy! Zachowaj ją w całości, strzeż od szkody, broń od wszelkiego złego wypadku. Czuwaj jak matka nad tą młodzieżą. Oświecaj ich rozum światłem prawdy, ochraniaj ich serca od wszelkiej skaży, i uczyn ich dobrymi pasterzami i nie złotnymi filarami Prawowiernego Kościoła w tym kraju! Amen.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s i a .

Berlin, 13 września.

Dnia 9-go b. m., N. CESARZOWA Rossyjska raczyła przybyć do Królewca z J. C. W. WIELKĄ Xiężniczką OLGA NIKOLAJEWNA, tudzież z JJ. KK. W. W. Xięciem Fryderykiem Niderlandzkim i J-go Małżonką. N. CESARZOWA udała się natychmiast do Malborka, gdzie przyjmowaną będzie przez J. K. W. Xięcia Pruskiego i do 11-go zabawi, zaś JJ. KK. Wysokości śniadali w zamku Królewskim i półtóry godziny w Królewcu bawili. Dostojne osoby zjadą do Szczecina 13 go b. m.

— Król przybył 8-go wieczorem do Wietstok gdzie raczył złożyć swoją główną kwaterę; nazajutrz rozpoczęły się ćwiczenia wojskowe, które z wielkim zadowoleniem Monarchy wykonane były.

— Uniformy nadane Professorom uniwersytetu Królewskiego, w czasie uroczystości jubileuszowej mają także być przeznaczone dla uniwersytetu Berlińskiego. Rektor ma nosić płaszcz szkarłatny, złotem haftowany, Dziekani płaszcze koloru fakultetu, Professorowie czarne togi, a bedele czerwone płaszcze.

Z prowincyj Nadreńskich.

Xiążę Cambridge przybył 6 go września do Kolonii, z licznym orszakiem, pod nazwiskiem Hr. Culloden, a nazajutrz odbył podróż do zamku Rumpenheim, gdzie małżonka jego czas niejaki bawi.

— Donoszą z Kolonii, że w tamecznej okolicy choroba kartofli coraz bardziej się szerzy. Z dowożonych na tameczny targ kartofli, codziennie policya zabiera wielkie masy, które niszczy, gdyż po większej części są zgnile, i szkodliwe zdrowiu. W niektórych okolicach Belgii, z powodu ich użycia, wyniknął pewien rodzaj cholery.

F r a n c y a .

Paryż, 5 września.

Nadeszła tu wiadomość telegrafem że Xiążę i Xiężna na Nemours, tudzież Xiążę Aumale, odprawili 3 go wjazd do Iruu, gdzie z należąciami im honorami od władz hiszpańskich i zgromadzonej ludności przyjętymi byli.

— Главный строитель тюремных зданий, получил предписание приступить къ постройкѣ тюрьмы въ Алжирѣ, на каковой предметъ палаты предназначили 200,000 фр.

— На послѣднемъ засѣданіи, палаты назначили 21,000,000 франк. на постройку различныхъ зданий и поддержку монументовъ прошедшихъ вѣковъ.

— На монетномъ дворѣ продолжаютъ перечековку прежней мелкой монеты. По 2 Сентября вымѣняли уже 1,554,106 монетъ въ 10-сантимо, съ литерою N, на вновь установленныя.

— Прибывшій въ Тулонъ флотъ получилъ предписание запереть продовольствіемъ на 6-ть мѣсяцевъ, и чрезъ 8 мѣ дней выйти въ море. Полагаютъ, что флотъ сей будетъ крейсировать около береговъ Испаніи, а потомъ около Барбаріи.

— Въ Марсель прибылъ князь мароккскій, отправленный къ Королю Французовъ Абд-эль-Раманомъ.

6 Сентября.

Третьяго дня, по полудни, въ Гаврскомъ заливѣ появился паровой фрегатъ „Плутонъ“, на коемъ находится герцогъ Жуэвильскій, въ сопровожденіи министра общественныхъ зданій, г-на Дюмона и графа Годота, адъютанта Короля. Герцогъ возвращается отъ береговъ Авліи, гдѣ осматривалъ онъ нѣсколько гаваней.

— Изъ Бреста, отъ 29 го Августа, сообщаютъ: Корвета „Сена“ готовилась отплыть съ войсками въ Океанію, какъ вдругъ, по телеграфу, получено новое предписание. Вместе съ этимъ узнали, что въ Тулонъ прибылъ съ Маркизовыхъ острововъ фрегатъ „la Charte“. Полагаютъ, что полученныя съ этимъ фрегатомъ донесенія, были причиною задержанія корветты „Сена“.

— По донесеніямъ, полученнымъ въ военномъ министерствѣ изъ Алжира отъ 15 Августа, Шерифъ-Бу-Мазз, съ 200 всадниковъ, и небольшимъ числомъ пѣхоты, прибывшій къ венскому племени Сбегасовъ, въ намѣреніи произвести тамъ возстаніе противъ Французовъ, былъ разбитъ капитаномъ полка Ситовъ, Флери, и обратился въ бѣгство. Въ семь дней Шерифъ оставилъ брата и нѣсколькихъ офицеровъ; самъ онъ едва не попалъ въ плѣнъ, и обязанъ своимъ спасеніемъ только быстротѣ своей лошади, на которой преобразился въ ущелья, недоступныя, не только для европейскіхъ войскъ, но и для туземцевъ. Французы обложили ущелья, въ которомъ укрывался Сбегасъ, и положили мины, и взорвавъ оное, убили у нихъ нѣсколькихъ человекъ. Послѣ сего племя сдалось безъ всякихъ условій. Французскіе солдаты сами помогали сдѣлаемому неприятелю выбраться изъ заваленнаго ущелья, и командующій экспедиціею полковникъ Сентъ-Арновъ отпустилъ Сбегасовъ.

7 Сентября.

Въ *Journal des Débats* пишутъ, что Королева Виктория, при перѣздѣ чрезъ Ламанскій каналъ, посетитъ Короля Людовика Филиппа въ замкѣ Э. Если бы намѣреніе это приведено было въ исполненіе то Королева Виктория вышла бы сегодня на берегъ въ Трепортъ, а завтра отправилась бы на островъ Вайтъ.

— Въ министерскихъ журналахъ продолжаютъ утверждать, что кабинетъ вовсе не намѣренъ распускать палаты, но оппозиція не вѣритъ этимъ увѣреніямъ, и совѣтуетъ своимъ приверженцамъ быть осторожными. Если палата дѣйствительно будетъ распущена, то королевское постановленіе должно быть обнародовано между 20 и 30 числомъ Октября, а выборы — окончены къ 1 му Декабря.

— Герцогъ и герцогиня Немурскіе прибыли въ Толосу, откуда на другой день отправились въ Пампелону. Генералъ Деларю награжденъ знаками большаго креста ордена Почетнаго Легіона, а первый пеллудчикъ африканскаго отряда, Г. Леонъ Рошъ, получилъ офицерскій крестъ сего ордена.

— Г. Гизо отправился въ замокъ Э.

8 Сентября.

Со вчерашняго вечера, многіе изъ находящихся здѣсь Англичанъ отправляются въ Э, съ этою цѣлію, чтобы увидѣть тамъ Королеву Викторію. Неизвѣстно еще, когда Ея Величество прибудетъ въ Трепортъ, слышно только, что Королева прибудетъ на островъ Вайтъ къ 10 му сего мѣсяца.

— Generalny inspektorъ вѣзничъ получилъ повеленіе, занять себѣ будова вѣзничья въ Алжирѣ, на которе Избы уchwaliły 200,000 fr.

— Podczas ostatniego posiedzenia, Izby uchwaliły 21,000,000 fr. na rozmaite budowy i odnowienie gmachów z ubiegłych wieków.

— Mennica zajmuje się czynnie przebijaniem dawnej monety zdawkowej. Do 2 go września wymieniono już 1.554.106 sztuk dziesięcio-centymowych z literą N, na monety teraźniejszą.

— Flota przybyła do Tulonu, otrzymała rozkaz zaopatrzyć się w żywność na sześć miesięcy i za ośm dni rozwinąć żagle. Sądzą, że użyta będzie przy brzegach hiszpańskich, a następnie w Barbarji.

— Do Marsylii przybył Xiążę Marokkański, wysłany do Króla od Abd-el-Rhamana.

Dnia 6 września.

Onegdaj po południu ukazała się w zatoce Hawru parowa fregata *Pluton*, mająca na swym pokładzie Xięcia Joinville, któremu towarzyszyli: Minister budowy publicznych, P. Dumon, i Hr. Haudetot, adjutant Królewski. Xiążę powrócił od brzegów angielskich, gdzie zwiedził kilka portów.

— Z Brestu piszą pod d. 29 sierpnia: Korweta *Sekwana* miała z wojskiem odplynąć do Oceanii, gdy telegrafem nadszedł przeciwny rozkaz. Zarazem dowiedziano się o przybyciu do Tulonu z wysp Marquesas fregaty *la Charte*. Sądzą, że przywiezione przez nią wiadomości wstrzymały odejście korwety *Sekwana*.

— Według biuletynów nadesłanych z Aljeryi do Ministra wojny, z dnia 15 go sierpnia, Szeryf Bu Maza, który mając 200 koni i niewielką liczbę piechoty, udał się był do bunt wnieczego plemienia Sbehasow, w celu dokonania ogólnego przeciw wojskom naszym powstania, pokonany został przez kapitana Spatów Fleury i zmuszony do ucieczki. W sprawie tej Szeryf utracił brata i kilku oficerów swego oddziału; ocalenie zaś swoje winien jedynie szybkości konia, który go przez miejsce niedostępne uniósł do wąwozów, gdzie nie tylko Europejczycy, ale nawet sami Arabowie dotrzeć nie mogli. Przystąpiono następnie do oblężenia Sbehasow w granie zamkniętych, podłożono mины, a gdy te kilku ludzi zabili, plemię zdało się na łaskę. Żołnierze nasi chętnie pomagali im do wydobycia się ze zwałisk, a dowodzący kolumną Polakownik Saint-Arnaud udarował wszystkich wolnością.

Dnia 7 września.

Journal des Débats donosi, że Królowa angielska, przebywając kanał, odwiedzi Króla Ludwika Filipa w zamku Eu. Gdyby projekt ten przyszedł do skutku, w takim razie Królowa Wiktoria, wylądowałaby dziś wieczorem w Treport, a jutro udałaby się na wyspę Wight.

— Dzienniki ministerjalne ciągle utrzymują, że gabinet nie myśli wcale rozwiązać Izby; opozycja jednak temu nie wierzy i radzi stronnikom swoim podwoić czujność. Gdyby istotnie Izba rozwiązana była, postanowienie Królewskie wyszłoby między 20 a 30 października, a nowe wybory byłyby już ukończone przed pierwszym Grudnia.

— Xiążę i Xiężna Nemours przybyli 3 go b. m. do Tolozy, skąd nazajutrz udali się do Pampelony.

— Jenerał Delarue otrzymał wielki krzyż, a pierwszy tłumacz wojska Afrykańskiego, P. Leon Roche, krzyż oficerski legii honorowej.

— P. Guizot odjechał do zamku Eu.

Dnia 8 września.

Od wczoraj wieczorem liczne tłumy Anglików jadą z Paryża do Eu, dla zobaczenia tam Królowej Wiktoryi. Nie wiadomo jeszcze, kiedy Królowa angielska wyląduje w Treport; mówią tylko, że ma powrócić na wyspę Wight 10 go b. m.

— Донъ Карлосу и его супругѣ разрѣшено имѣть пребываніе въ Марсели: на этой недѣль они приѣдутъ въ этотъ городъ.

— Въ альжирскомъ Монитерѣ пишутъ, что маршалъ Бюжо 4-го с. м. отправится во Францію. Онъ поѣдетъ прямо въ Султбергъ, для переговоровъ съ военнымъ министромъ объ альжирскихъ дѣлахъ. Въ отсутствіе маршала, должность главнокомандующаго въ Альжиріи будетъ исправлять генералъ Ламорисьеръ.

— 26-го Августа прибыла въ альжирскую гавань прусская корветта „Амазонка“.

— Въ скоромъ времени выйдетъ въ свѣтъ новое сочиненіе герцога Жуэвильскаго о Флотѣ, въ семь сочиненій помѣщенъ будетъ отчетъ морской комиссіи о военныхъ пароходныхъ судахъ.

— Слышно, что въ наступающемъ учебномъ году не будутъ продолжаться чтенія Гг. Мишеле и Кюве.

9 Сентября.

Королева Викторія, вчера, въ 9-ть часовъ утра, вышла на берегъ въ Трепортъ, а оттуда вмѣстѣ съ Королемъ и Королевою французскими отправилась въ замокъ Э. Король Людовикъ Филиппъ отправился на встрѣчу Королевы на пароходномъ бригѣ *Courier* и взошелъ на яхту Ея Величества. Послѣ сего Королева, вмѣстѣ съ Королемъ, принцемъ Альбертомъ, принцемъ Жуэвильскимъ, принцемъ Августомъ Саксенъ-Кобургскимъ и Г. Гизо перешла на Королевскую лодку и вышла на берегъ въ Трепортъ. Прибывъ во дворецъ, Король проводилъ Королеву въ новопостроенную галерею, названную „галерею Викторія“. Въ паркѣ приготовленъ былъ завтракъ на 40 osób, а вечеромъ въ театрѣ играли „Ричарда Львиное сердце“.

Англія.

Лондонъ, 5 Сентября.

Паровый суда, долженствующія сопровождать Королеву Викторію отъ Антверпена къ острову Вайту, вышли сегодня въ Бельгію.

— Ирландскій прymasъ и герцогъ Лейчестеръ назначили по 500 ф. ст. на учрежденіе кафедры, для преподаванія религіи въ одной изъ открываемыхъ академическихъ коллегій.

— По примѣру примаса всѣ епископы одобряютъ учрежденіе новыхъ коллегій; Коркскій епископъ объявилъ, что онъ даритъ свою бібліотеку, состоящую изъ 130,000 томовъ, для того заведенія, которое учреждено будетъ въ его епархіи.

— Постройка парламентскихъ зданій идетъ не такъ успѣшно какъ ожидали; зданіе верхней палаты едва будетъ окончено въ будущемъ году, а нижней, черезъ два или три года. Предназначенныя на сію постройку суммы уже издержаны.

— Въ *Brighton Gazette* утверждаютъ, что цвѣтущее положеніе финансовъ подаетъ правительству возможность, по истеченіи трехъ лѣтъ, отменить подать съ доходовъ, если миръ въ Европѣ не будетъ нарушенъ.

— Говорятъ, что комитетъ здѣшней биржи постановилъ, что продажа и покупка акцій на желѣзныя дороги имѣть быть отнынѣ производима не иначе, какъ на наличныя деньги, чтобы тѣмъ истребить безразсудныя спекуляціи, отъ которыхъ многіе лишились всего своего состоянія.

6 Сентября.

Герцогъ Кембриджскій отправился сегодня утромъ на пароходъ „Тритонъ“, принадлежащемъ обществу пароходства, въ Остевде.

— Парижскій корреспондентъ журнала *Times* за достоверное сообщаетъ, что французское правительство рѣшилось очистить Отаити и прочіе завлтые Французами въ Океаніи острова, убѣдившись изъ полученныхъ донесеній, что обладаніе ими колоніями будетъ бесполезно, если не будетъ введено тамъ системы истребленія Гг. Бюжо и Пелисье, системы, на которую Гг. Гизо несогласенъ. Всѣ донесенія французскихъ офицеровъ и чиновниковъ согласны въ томъ, что до тѣхъ поръ туземцы не покорятся Французамъ, пока Англичане будутъ находиться на островахъ; но такъ какъ ихъ не лезя выжить оттуда, то Французы сами рѣшились оставить сіи острова.

— Don Carlos z małżonką otrzymał od rządu francuzkiego pozwolenie zamieszkania w Marsylii, dokąd przybędą w pierwszych dniach bieżącego tygodnia.

— *Monitor Algierski* donosi, że Marszałek Bugeaud, 4 go września odjedzie do Francji i uda się wprost do Soultberg, dla narady z bawiaącym tamże Ministrem wojny względem spraw Algierji. General Lamoricière zastępować będzie Marszałka Bugeaud podczas jego niebytności.

— Dnia 26-go sierpnia zawinęła do portu Algierskiego Pruska korweta *Amazon*.

— Wkrótce wyjdzie nowe pismo Xięcia Joinville o marynarce; ma zawierać między innymi rezultat narad kommissji marynarki, w przedmiocie wojennych statków parowych.

— Zapewniają, że w nowym roku szkolnym, prelekcye PP. Michelet i Quinet nie będą miały miejsca.

Dnia 9 września.

Królowa Wiktorya wylądowała wczoraj przed południem o godzinie 9 ej w Treport, a stamtąd razem z Królem i Królową Francuzów udała się do zamku Eu. Król Ludwik Filip wypłynął naprzeciw Królowej na brygu parowym *Courier* i udał się na pokład Jój okrętu. Królowa następnie przesiadła się z Królem, Xięciem Albertem Xięciem Joinville, Xięciem Augustem Sasko-Koburgskim i P. Guizot, na łódz Królewską i wylądowała w Treport. Za przybyciem do zamku, Monarcha zaprowadził Królowę Wiktoryą do nowo-urządzonej galeryi, nazwanej od Jój imienia „Galeryą Wiktoryi“. W parku zastawiono śniadanie, na 40 osób; wieczorem zaś przedsta wiono w teatrze *Ryszarda Lwie Serce*.

Англія.

Лондонъ, 5 września.

Flota parowa, złożona z czterech statków, i mająca towarzyszyć Królowej z Antwerpii do wyspy Wight, odpłynęła dzisiaj do Belgii.

— Prymas Irlandzki i Xiążę Leicester złożyli po 500 funt. szt. na utworzenie katedry, dla wykładowi nauki religii w jednym z nowych kollegiów akademicznych.

— Za przykładem prymasa, wszyscy Biskupi Irlandzcy pochwalają ustanowienie nowych kollegiów. Biskup Korku oświadczył nawet, że instytutowi, który w stolicy jego diecezji otworzony będzie, przeznacza swoją kosztowną bibliotekę, złożoną ze 130,000 tomów.

— Budowa nowych Izb parlamentowych nie postępuje tak śpieszne jak się spodziewano; Izba Wyższa ledwie będzie w przyszłym roku ukończona, a Niższa za dwa lub trzy lata. Wyznaczone na budowę summy już są wyczerpane.

— *Brighton-Gazette* utrzymuje, że stan kwitnący skarbu dozwoli rządowi, po upływie trzech lat, znieść podatek od dochodów, jeżeli pokój Europejski przetrwany nie będzie.

— Komitet giełdy tutejszej miał postanowić, że wszystkie kupna i sprzedaże akcyj kolei żelaznych mają się na przyszłość odbywać tylko na gotowe pieniądze; spodziewa się bowiem, że to będzie najskuteczniejszy sposób zabezpieczenia nierozmyslnym spekulacyom, przez które już tyle osób utraciło całe swe imienie.

Dnia 6 września.

Wczoraj wieczorem, J. K. W. Xiążę Cambridge udał się na pokład parostatku *Triton*, należącego do Jenerałnego towarzystwa żeglugi parowej, na którym dzisiaj rano odpłynął do Ostendy.

— Paryżki korespondent dziennika *Times* donosi z pewnego źródła, iż rząd francuzki postanowił opuścić Otahiti i inne punkta w Oceanii, przez Francuzów zajęte, albowiem z nadchodzących raportów przekonano się, że dalsze zatrzymanie tych osad, jeżeliby nie zaprowadzono w nich systematu wyćpiiania przyjętego przez PP Bugeaud i Pelissier w Algierji, na który nie zgadza się P. Guizot, byłoby bezużytecznem. Doniesienia oficerów i urzędników francuzkich z Oceanii brzmiają jednoznacznie, że dopóty krajowcy nie poddadzą się lub nie połączą z Francuzami, dopóki Anglicy zupełnie z tych wysp oddaleni nie będą. Że zaś to ostatnie uskutecznić się nie da, przeto Francuzi myślą o opuszczeniu osady.

— Въ издаваемой въ Гонг-Конгъ газетѣ *China-Mail* напечатано донесеніе, что Китайскій Императоръ, по поводу преклонныхъ лѣтъ своихъ и болѣзненного состоянія здоровья, хотѣлъ оставить совершенно бразды правленія, и предостаичить ихъ старшему своему сыну; но это намѣреніе не приведено въ исполненіе, и съ начала нынѣшняго года, государствомъ управляетъ регенціонный совѣтъ, члены коего, какъ кажется, намѣрены были присвоить себѣ слишкомъ много власти, ибо императоръ призналъ нынѣ необходимымъ усилить число ихъ.

Г Е Р М А Н І Я .

Герцогство Голштинское.

8-го Сентября, въ 7-мъ часовъ вечера, прибылъ Король Датскій со своею свитою и принцемъ наместникомъ изъ Глюкштада въ Алтону, гдѣ былъ торжественно принятъ мѣстнымъ начальствомъ и народомъ. Немедленно по прибытіи Е. В. принималъ консуловъ и знатнѣйшихъ лицъ.

— И въ окрестностяхъ Кнля болѣзнь картофеля распространяется.

Гамбургъ, 10 Сентября.

Король Датскій прибылъ сегодня въ нашъ городъ, при пушечной пальбѣ и радостныхъ восклицаніяхъ народа. Улицы, по которымъ проѣзжалъ Король, были иллюминированы. Вечеромъ Е. В. былъ въ театрѣ, а на другой день осматривалъ вновь построенныя зданія, а въ томъ числѣ и биржу.

Франкфуртъ на Майнѣ, 9 Сентября.

Е. В. Королева Нидерландская, по пути въ Веймаръ, прибыла сюда, вчера, съ многочисленною свитою. Князь Меттернихъ выѣхалъ изъ Юганисберга чрезъ Кенигсвартъ въ Вѣну. Князь пробылъ здѣсь нѣсколько часовъ, и намѣренъ былъ ночевать въ Ашшафенбургѣ, гдѣ находится Король Баварскій.

Веймаръ, 11 Сентября.

Вчера прибыла сюда Е. В. Королева Нидерландская, для свиданія съ фамиліею здѣшняго гротъ-герцога, и немедленно отравилась въ лѣтнюю резиденцію Элербургъ.

— Гротъ-герцогъ получилъ отъ Короля бельгійскаго орденъ св. Леопольда, и въ-замѣнь отправилъ Королю орденъ Бѣлаго Сокола.

Б Е Л Г І Я .

Брюссель, 6 Сентября.

Король и Королева, со свитою своею, прибыли третьего дня вечеромъ, изъ Кельна въ замокъ Лекаевъ.

— Въ Антверпенѣ дѣлаютъ большія приготовленія для пріятія Королевы Викторіи. Дипломатическій корпусъ и министры будутъ ожидать Королеву въ означенномъ городѣ.

— Въслѣдствіе донесеній, поступившихъ къ Королю отъ министровъ: финансовъ, иностранныхъ и внутреннихъ дѣлъ, о результатѣ жатвы въ текущемъ году, королевскимъ постановленіемъ дозволенъ временный ввозъ нѣкоторыхъ сортовъ хлѣба и запрещенъ отпущекъ гречи и картофеля. Другимъ королевскимъ постановленіемъ созваны сенатъ и палата предсѣвателей къ 16 числу с. м. для совѣщаній по сему важному предмету.

8 Сентября.

Король и Королева пріѣхали третьего дня, въ 2½ часа пополудни, въ Антверпенъ, куда въ 6-ть часовъ прибыла Королева Викторія съ принцемъ Альбертомъ. Въ тамошней гавани находились уже за день предъ симъ слѣдующія англійская суда: Виктория и Альбертъ, *Porcupine*, *Lightning*, *Black-Eagle* и *Monkey*. Весь городъ и портъ были великолѣпно украшены. Пріѣздъ высокихъ гостей сопровождался колокольнымъ звономъ и пушечною пальбою. Королева Викторія, послѣ встрѣчи мѣстнымъ начальствомъ, съ принцемъ Альбертомъ, Королемъ и Королевою бельгійскими, въ придворной каретѣ, въѣхала въ городъ. Толпы народа сопровождали поѣздъ до самаго дворца, при радостныхъ восклицаніяхъ. Въ 6-ть часовъ былъ обѣдненный

— Выходяща въ Hong-Kongъ газета англійская *China-Mail*, zawiera wiadomość, że Cesarz chiński, ze względu na swój wiek i stan chorobliwy, chciał się zupełnie usunąć od rządów i powierzyć je swemu najstarszemu synowi; ale plan ten nie przyszedł do skutku, i rządy od początku r. b. sprawowane są przez Radę Rejencyjną, której członkowie, jak się zdaje, chcieli sobie przywłaszczyć zbyt wielką władzę, gdyż Cesarz świeżo uznał stosownym liczbę ich powiększyć.

Н І Е М С У .

Z Xięstwa Holsztyńskiego.

Дня 8 го września, o godzinie 7-mej wieczorem, przybył Król Duński ze swoim orszakiem, tudzież z Xięciem Namieśnikiem, z Glückstadu do Altony, gdzie przez władze miejscowe i zgromadzoną ludność najuroczyściej powitany został. Monarcha, zaraz po przyjeździe, dawał posłuchanie konsulom i innym znakomitym osobom.

— Żaraza kartofli zjawila się także w okolicy Kiel.

Hamburg, 10 września.

Król Duński przybył dziś do naszego miasta, przyjmowany wystrzałami z dział i okrzykami zgromadzonej ludności. Ulice, przez które Monarcha przejeżdżał, były rześcicie oświecone. Król wieczorem raczył być w teatrze, a nazajutrz zwiedził nowo-wzniesione budowle, a mianowicie giełdę.

Frankfurt nad Menem, 9 września.

Królowa Niderlandzka w podróży swojej do Wejmaru przybyła tu wczoraj z licznym orszakiem. Xiążę Metternich wyjechał z Johannisberga udając się przez Königsvarth do Wiednia. Xiążę bawił tu kilka godzin i zamierzał nocować w Aschoffenburgu, gdzie Król Bawarski jeszcze przebywa.

Wejmar, 11 września.

W dniu wczorajszym przybyła tu Królowa Niderlandzka, w celu odwiedzenia naszego Wielko-Xiążęcego domu, i udała się natychmiast do letniej rezydencji Ellersburg.

— Wielki Xiążę otrzymał od Króla Belgijskiego wielki krzyż orderu Leopolda, a nawzajem ofiarował temuż Monarsze wielki krzyż orderu domu Saskiego, *Czułości*, czyli *Białego Sokola*.

Б Е Л Г І Я .

Bruxella, 6 września.

Królestwo Ich Mość, przybyli wraz z orszakiem, onegdaj wieczorem, z Kolonii do Lreeken.

— W Antwerpii czynią wielkie przygotowania na przyjęcie Królowej Wiktorii. Ciało Dyplomatyczne i Ministrowie oczekiwać będą Monarchinią w tém mieście.

— W skutek raportu Ministrów skarbu, spraw wewnętrznych, i spraw zagranicznych, złożonego Królowi, o wypadku żniw tegorocznych, postanowieniem Królewskim tymczasowie dozwolony został przywóz, bez opłaty cła, niektórych gatunków zboża, a oraz wzbroniony wywóz gryki i kartofli. Drugim postanowieniem Królewskim, Senat i Izba Reprezentantów zwołane zostały na dzień 16 ty b. m., dla naradzenia się nad tym ważnym przedmiotem.

Дня 8 września.

Królestwo Ich Mość Belgijscy udali się onegdaj o godz. 2½ do Antwerpii, gdzie także o 5-ej z południa przybyli Królowa Wiktorya i Xiążę Albert. W porcie Antwerskim stały od dnia poprzedniego, gotowe na rozkazy Królowej, następujące parostatki angielskie: *Wiktorya* i *Albert*, *Porcupine*, *Lightning*, *Black-Eagle*, i *Monkey*. Miasto i port były wspaniale ozdobione. Konwoj wiozący dostojnych podróżnych, zbliżył się do Antwerpii przy odgłosie dzwonów i huku dział. Po przyjęciu w głównej sali powitania od władz miejscowych, Królowa Angielska wsiadła z Xięciem Albertem i Królestwem Ich Mość Belgijskimi do powozu dworskiego, w którym odbyła uroczysty wjazd do miasta. Tymy ludu odprowadziły cały orszak do pałacu wśród radośnych okrzyków. O 6-ej dano obiad, a o 8-ej Królestwo Belgijscy odprowadzili swych dostojnych

столь, а въ 8 часовъ, Король и Королева бельгійскіе проводили высокихъ гостей на пароходъ „Викторія и Альбертъ“. Въ это время на соборной башнѣ горѣлъ бенгальскій огонь, а въ портѣ великолѣпный фейерверкъ. Простившись съ Королевою Викторією и принцемъ Альбертомъ, имѣвшими ночлегъ на пароходѣ, Король и Королева бельгійскіе, возвратились во дворецъ, въ которомъ музыкальное общество исполнило серенаду.

9 Сентября.

Королева Викторія, проведя ночь на своей яхтѣ, изволила отбыть изъ Антверпена въ 7 мѣ часовъ поутру. Въ Антверпенѣ неизвестно было о посещеніи Королевою французскаго Короля въ замкъ Э; потому что адмиралъ Фицц-Кларенсъ получилъ уведомленіе, что высокіе путешественники отправятся прямо въ Вульчъ. Бельгійская королевская фамилія прибыла третьяго дня вечеромъ въ Декенъ.

Турція.

Константинополь, 27 Августа

Герцогъ Монпансье выѣхалъ 22 с. м. изъ султанскаго кіоска въ Санъ Стефано, въ которомъ онъ выдерживалъ карантинъ, и отправился на пароходъ въ Терапію, гдѣ остановился въ домѣ французскаго посольства. 23 числа герцогъ былъ принятъ Султаномъ, съ обычнымъ церемоніаломъ. 24 го числа дипломатическій корпусъ представлялся герцогу, и члены оного находились на угощеніи данномъ барономъ Буркене. 26 числа въ султанскомъ дворцѣ Бейлербеѣ данъ былъ великолѣпный обѣдъ, къ коему были приглашены герцогъ и его свита, иностранные министры и сановники Порты. Во время обѣда, по принятому обычаю, Султанъ пришелъ въ залу и сказалъ нѣсколько приветственныхъ словъ герцогу и другимъ присутствовавшимъ особамъ. Сегодня, Турецкіе сановники приглашены на обѣдъ и балъ къ г-ну Буркене.

— Новый Капуданъ-Паша возбудилъ въ арсеналѣ большую дѣятельность. Онъ хочетъ увеличить во флотѣ не только число судовъ, но и экипажъ, и для сего бюджетъ флота усилить 100,000 мѣшковъ, не считая расходовъ на постройку кораблей. 25 го числа Сэръ Стратфордъ Кеннингъ посетилъ Могамеда-Али-Пашу, былъ въ арсеналѣ и осматривалъ флотъ. Капуданъ Паша салюдовалъ ему 19 то выстрѣлами съ адмиральскаго корабля „Махмудіѣ“. Англійскій посланникъ, со времени паденія Риза-Паши, сближаетъ я съ Турецкими министрами и въ особенности друженъ съ Могамедъ-Али-Пашею, а Г. Буркене удаляется отъ членовъ новаго кабинета.

Съ турецкихъ границъ, 24 Августа.

Весь багдадскій пашалыкъ въ движеніи. Недзибъ-Паша, генераль-губернаторъ сей провинціи, фанатическій Турокъ, извѣстный по овладѣнію священныхъ городомъ Корбела, послѣ кровопролитнаго сраженія лишилъ должности наслѣдственнаго губернатора Солиманія, Ахмета Пашу, за то, что послѣдній велѣлъ отсѣчь голову посланнику Недзиба, который приглашалъ его явиться къ генералъ губернатору. — Курды въ Моссульскихъ окрестностяхъ произвели мятежъ. Аравія также страдаетъ отъ крамолъ; не въ лучшемъ состояніи находятся Албанія и Боснія, преимущественно затрудняетъ тамъ новая система набора рекрутъ, которая до сихъ поръ не приведена еще, въ этихъ провинціяхъ, въ исполненіе.

— На сихъ дняхъ была въ Ботошанѣ (торговый городъ въ сѣверной Молдавіи), закладка католической цркви, которая строится на счетъ добровольныхъ приношеній. Яскій епископъ Сарди совершилъ сей обрядъ въ присутствіи мѣстнаго начальства.

гости до Скалды, и разомъ з ними вступили на покład паро-
статку *Wiktorya i Albert*. W tѣхъwii spalono na wieży
katedralnej ogień bengalski a w porcie wsp. niale ogień
sztuczny. Po pożegnaniu się z Królową Angielską i z Xię-
ciem Albertem, którzy przepędzili noc na statku, Króle-
stwo Ich Mość Belgijscy powrócili do pałacu, gdzie towa-
rzystwo „Wielkiej Harmonii“ wyprawilo dla nich sere-
nadę.

Dnia 9 września.

Królowa angielska, przepędzwszy noc na pokładzie
swego statku, odpłynęła onegdaj o 7-ej rano z Antwerpii.
Nie wiadzano tam nic o odwiedzinach, które Królowa w
Eu oddę miała; albowiem Admirał Fitz-Clarence miał
otrzymać zwiadenienie, iż dostojni podróżni udadzą się
wprost do Woolwich. Tegoż dnia Królewska Belgijska ro-
dzina wróciła wieczorem do Laecken.

Турция.

Konstantynopol, 27 sierpnia.

Xiążę Montpensier opuścił w d. 22 m. b. m. kiosh
Sultanski w San Stefano, który mu przeznaczono na czas
trwania kwarantany, i udał się statkiem parowym do Te-
rapii, gdzie stanął w domu poselstwa francuzkiego. Dnia
23 go, Xiążę miał audyencyą u Sultana, od którego został
przyjęty ze zwyczajnym ceremonijalem. Dnia 24-go,
Człowo Dyplomatyczne było przedstawione Xięciu, i znajdo-
walo się na uciecie, danę przez Barona Bourqueney.
Dnia 26 go, w pałacu Sultanskim Bejlerbej, dany był
świetny obiad, na który zaproszono Xięcia, jego orszak,
Ministrów zagranicznych i Dygnitarzy państwa; w czasie
obiadu Sultana, jak zwykle, ukazał się na chwile, i kilka
słów uprzejomych do Xięcia Montpensier i do innych osób
obecnych przemówił. Dziś Dygnitarze Ottomansey są na
wielkim obiedzie i balu u P. Bourqueney.

— Nowy Kapudan-Basza rozwija w arsenale wielką
czynność. Chce on powiększyć nie tylko liczbę okrętów, ale
też i ich osady, i w tym celu powiększono budżet mary-
narki wojennej o 100,000 kies, w której to summie jedo-
nie mieszczą się wydatki, przeznaczone na budowę no-
wych okrętów. Dnia 25 go, Sir Stratford Canning od-
wiedzil Mohameda Ali-Baszę i obejrzał arsenal i Flotę.
Kapudan-Basza rozkazał go powitać 19 wystrzałami z Ad-
miralskiego okrętu *Mahmudieh*. Posel angielski, od cza-
su upadku Riza-Baszy, zbliża się do ministerstwa Turce-
kiego, a szczególnie przyjaźni się z Mohamedem-Ali-Ba-
szą; P. Bourqueney zaś przeciwnie zdaje się stronić wi-
docznie od członków nowego gabinetu.

Od granicy tureckiej, 24 sierpnia.

Cały haszalik Bagdadzki jest w poruszeniu. Nedzi-
Basza, Namiestnik tѣj prowincyi, fanatyczny Turk, zno-
ny zdobywca świętego miasta Kerbela, po krwawej bitwie
stracił dziedzicznego Gubernatora Solimanii, Ahmeda Ba-
szę z jego posady, za to, iż tenże kazal uciąć głowę po-
slannikowi Nedziba, wzywającemu go, aby się osobiście
stawił przed Namiestnikiem. — Kurdowie w okolicy Mos-
sulu są także w pełnym powstaniu, a Arabia tropiona ban-
tami. Nie lepiej dzieje się w Albanii i Bosenii, gdzie szcze-
gólniej nowy system rekrutowania nie może jeszcze być
wprowadzonym w wykonanie.

— Przed kilku dniami, odbywało się w Botoszanie,
mieście bardzo handlowem w północnych Multanach, zo-
łożenie kamienia węgielnego, do kościoła kat. lickiego, ze
składek budować się mającego. Biskup Jassyjski, Xiążę
Sardi, dopełnil tego obrzędu w obecności władz miejsco-
wych.